
První Víle

Adam Klocek

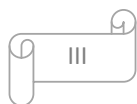
HISTORIE (NA OBÁLKU)

Konec devátého století se nesl ve znamení meče a draka. Germánské nájezdné národy ze severských států počaly éru svého činění v Evropě útokem na Lindisfarne, klášter v Anglii. Norové se sjednocovali, pod vedením prvního norského krále Haralda Krásnovlasého. Starověké obyvatelstvo tehdejší Francké říše, Galie a Británie se otrásalo strachy ve svých základech, neboť Severským Germánům doslova stáli v cestě za ovládnutím Středomoří a vůbec mořského prostoru. Říkali si Vikingové. Vik znamenal válečnou výpravu s cílem plenit a rabovat cizí statky. Nebylo lepších mořeplavců nad ně. Se svými drakkary a snekkary s nízkým ponorem a širokým zářhem byli schopni dosáhnout rychlosti až dvanácti uzlů a mohli útočit jak z moře, tak z větší řeky. Severští Vikingové se postupem času rozdělili na Normany a Varjagy. Normané pokračovali v budování státu Británie v čele s jejím novým vůdcem Vilémem Dobyvatelem, který si roku 1066 v bitvě u Hastings pojistil vládu nad Londýnem, zatímco Varjagové propluli Dunajem a Volhou až do dnešní Ukrajiny, kde založili Kyjevskou Rus. Náš příběh se však odehrává teprve za časů sjednocování Norska, kdy byl poprvé kolonizován Island, kdy vznikaly poetická díla nesmírné kulturní hodnoty jako je Edda nebo Kalevala. Koncem desátého století Leif, syn Eirika Rudého, dopluje dokonce na poloostrov Labrador, do Severní Ameriky, kde vznikne Vikinská osada. Nový svět byl nazván Vinnland, podle nalezení vinné révy, Markland, země lesa, či Vonnaland, země nových nadějí. Avšak tamní obyvatelé je zahnali na necelých pět set let zpátky do Evropy.

Před Kolumbem se půdou Mesoameriky procházela velká spousta národů a rozličných kulturních společenství, jež měly své jazyky, rituály, zvyky, kosmogonii i historii. První archeologicky přesvědčivé důkazy nabízí Olmécká civilizace, tajuplná sorta uctívající kočkovitou šelmu, jež po sobě zanechala spoustu obřích čedičových hlav. Jak se objevili, tak také zmizeli. Byli nahrazeni Maji a později Toltéky, Totonaky, Tarasky, Warraugy, Huastéky, Zapotéky, Mixtéky a dalšími. Toltékové byli společnost duchovních vůdců a šamanských učitelů, nahuatlů, kteří snad ani sourodým národem nebyli. Je známo, že po nějaký čas obývali také město, kde se rodí bohové, Teotihuacan. Přesto po sobě zanechali města, sochy, keramiku, kulturní vliv a jazyk nahuatl. V průběhu desátého století náhle opustili prostor svého působení a putovali na východ na poloostrov Yucatán, kde zřejmě spoluzaložili velká Mayská města jako Chichen Itzá, Uxmal nebo Mayapan. Důvodem jejich odchodu byla zřejmě široká náboženská občanská válka, vznikající po nástupu k moci Ce Acatl Topiltzina Quetzalcoatla z Xochicalca, doprovázená nájezdy barbarských kmenů Chichimeků ze severu. Do tohoto rozhašeného prostředí následně přichází kočovní Mexikové, neboli Aztékové, vedeni prorokem Tenochem. Pocházeli z Aztlanu. Nesli si s sebou sochu boha Huitzilopochtliho. Aztékové přejali od přežívajících Toltéků zejména jazyk nahuatl, včetně kulturní báze, budované Toltéky po tolik generací. Považovali Toltéky za učence, za tvůrce dokonalé architektury, za úctyhodné předky své vlastní kultury. Přišli až ke slanámu jezeru Texcoco, kde postavili Tenochtitlán. Podmanili si Mesoameriku na několik století, než je vyvrátil Hernán Cortés.

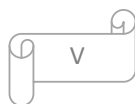
„Vůle je zvuk srdce bijícího ve tmě svou píseň svobody. Nelze ji vidět, snad jen skrze naše činy.“

OBSAH

Historie	II
Obsah	IV
Předmluva:	VIII
Úvod:	VIII
Kapitola I. Konec Nadějím:	IX
Kapitola II. Život má přednost	XV
Kapitola III. Pán lesů Faeru	XXI
Kapitola IV. Hirnagova cesta	XXXI
Kapitola V. Poslední střípky Grönn Hundurovy pravdy	XXXVIII
Kapitola VI. Björgvin vítá Hebridy	XLI
Kapitola VII. Přísaha	XLIX
Kapitola VIII. Vzpoura myšlenek	LIII
Kapitola IX. Daemon	LV
Kapitola X. Dřevo, olej a severské vichry	LVII
Kapitola XI. Ísleh	LXIII
Kapitola XII. Obyvatelé ledu	LXVI
Kapitola XIII. Nádech nedokonalosti	LXXVIII
Kapitola XIV. Země na obzoru	LXXIX
Kapitola XV. Roviny vědomí	LXXXVI
Kapitola XVI. Totonakové	XCII
Kapitola XVII. Bůh či vetřelec?	XCIX
Kapitola XVIII. Životní rozhodnutí	CVII
Kapitola XIX. Přežít!	CIX
Kapitola XX. Hloubky duše	CXII
Kapitola XXI. Odloučení	CXIX
Kapitola XXII. Na pospas pralesa	CXXII
Kapitola XXIII. Topiltzin	CXXVII
Kapitola XXIV. O sto dvacet úplňků později...	CXXX
Kapitola XXV. Snahy pochopit kulturní rozdíly	CXXXIII
Kapitola XXVI. Rozkakh	CXXXVI
Kapitola XXVII. Typický život v Xochicalcu	CXLI
Kapitola XXVIII. Sný splývají s vycházejícími Hvězdami	CXLVIII
Kapitola XXIX. Toltécký patent na zisk moci	CL
Kapitola XXX. Tajé vodních příšer	CLIII
Kapitola XXXI. Sklerencius	CLVI
Kapitola XXXII. Ženy Ketillova rodu	CLVIII

Kapitola XXXIII. S příchodem smrti zapomenou... CLXIII
Kapitola XXXIV. Vůle je vše; vůle je život. CLXV
Kapitola XXXV. Rozhodnutí CLXX
Kapitola XXXVI. Nový vůdce CLXXII
Kapitola XXXVII. Bažinou napřed CLXXIV
Kapitola XXXVIII. Hvězdný vrch a krev CLXXVI
Kapitola XXXIX. Příběh vesničana CLXXXI
Kapitola XL. Nádech a výdech CLXXXV
Kapitola XLI. Tolik nevěřících v mé říši? CLXXXIX
Kapitola XLII. Tula poslouchá Opeřeného hada CXC
Kapitola XLIII. Orlí hlídka CXCI
Kapitola XLIV. Lov CXCVI
Kapitola XLV. Xochicalco je prozrazeno CXCVII
Kapitola XLVI. Ihuitimalova plíživá zloba CCI
Kapitola XLVII. Dvojí překvapivé shledání CCII
Kapitola XLVIII. Proroctví se naplňuje CCVII
Kapitola XLIX. Pohřeb CCXI
Kapitola L. Zbrklá rozhodnutí CCXVIII
Kapitola LI. Sám v jeskyni CCXXIII
Kapitola LII. Hledání nových perspektiv CCXXVI
Kapitola LIII. Sačivačem CCXXXI
Kapitola LIV. Umění války CCXXXIV
Kapitola LV. Mořský národ s duší Inua CCXXXVI
Kapitola LVI. Náčelnické zkoušky CCXLI
Kapitola LVII. Jako ryba ve vodě CCXLIII
Kapitola LVIII. Olapa CCXLV
Kapitola LIX. Chocolatl CCXLIX
Kapitola LX. Cesta zpátky CCLIII
Kapitola LXI. Komu se zelení? CCLVII
Kapitola LXII. Sféry citů CCLXII
Kapitola LXIII. Hranice, z níž není návratu. CCLXVI
Kapitola LXIV. Obezřetností kupředu CCLXVIII
Kapitola LXV. Nestav se jim do cesty, když mají vztek. CCLXX
Kapitola LXVI. Synové pramatky CCLXXIV
Kapitola LXVII. Nicmatiho obrana města CCLXXV
Kapitola LXVIII. Dialogy u vatry CCLXXXI
Kapitola LXIX. Nicmatiho zbraň CCLXXXV
Kapitola LXX. Obléhání Xochicalca CCLXXXVIII

Kapitola LXXI. Bůh k bohu sedá CCXCII
Kapitola LXXII. Řešení potíží CCXCV
Kapitola LXXIII. Útok CCCI
Kapitola LXXIV. Vítězství v bitvě o Xochicalco CCCIII
Kapitola LXXV. Ohnivá výpomoc CCCVI
Kapitola LXXVI. Sousedé CCCVII
Kapitola LXXVII. Žár a popel CCCXIII
Kapitola LXXVIII. Nenávist CCCXVI
Kapitola LXXIX. V cele CCCXVII
Kapitola LXXX. Světelný přízrak CCCXIX
Kapitola LXXXI. Hadí polévka CCCXXV
Kapitola LXXXII. Neštěstí ve štěstí CCCXXVIII
Kapitola LXXXIII. Vyžeň je z lesa CCCXXXI
Kapitola LXXXIV. Početí z krvavých komor a síní CCCXXXII
Kapitola LXXXV. Cypřiše rostou i na kamenité půdě CCCXXXIV
Kapitola LXXXVI. Černá smrt CCCXXXVII
Kapitola LXXXVII. Kukulkan CCCXXXVIII
Kapitola LXXXVIII. Nápoj bohů CCCXLI
Kapitola LXXXIX. Kout železo, dokud je žhavé CCCXLIII
Kapitola XC. Culhuacan dobyt CCCXLV
Kapitola XCI. Přepadení v lese CCCXLVII
Kapitola XCII. Jezerní skrýš CCCL
Kapitola XCIII. Vzpomínání na Wicapi CCCLI
Kapitola XCIV. Chybná důvěra CCCLII
Kapitola XCV. Hrdina CCCLV
Kapitola XCVI. Jaguáří zkazky CCCLVII
Kapitola XCVII. Plánuj jako král, bojuj jako muž. CCCLIX
Kapitola XCVIII. Wicapi, dej mi sílu CCCLXIII
Kapitola XCIX. Vidiny CCCLXVI
Kapitola C. Uchystání CCCLXVIII
Kapitola CI. Neslyším tvé kroky, má paní... CCCLXIX
Kapitola CII. Slabost CCCLXXIII
Kapitola CIII. Orlí hnízdo CCCLXXVII
Kapitola CIV. Chybovat je lidské CCCLXXIX
Kapitola CV. Požárník CCCLXXX
Kapitola CVI. Pletky CCCLXXXIV
Kapitola CVII. Ústup? CCCLXXXVIII
Kapitola CVIII. Plody koloběhu hříchu CCCXC

Kapitola CIX. Emoce zabíjí znalosti CCCXCIII

Kapitola CX. Principy moci CCCXCIV

Kapitola CXI. Ve vyhnanství CCCXCIX

Kapitola CXII. Finis coronat opus CDI

Kapitola CXIII. Ramjörnovy paměti CDIII

Epilog CDIV

Jak číst tuto knihu? CDV

PŘEDMLUVA:

„Vážený čtenáři, ty pse, jenž jsi bit po hlavě klackem života; ty pse, který jsi poután řetězem konzervatismu k boudě společnosti; ty pse, jenž zoufale hladovíš po krvavém mase nového poznání, ale dostáváš jen suché kosti. Ty, Vážený čtenáři, nevíš nic a přesto je to dosti, abys mohl vrčet na objekty, které nechápeš. Poseď chvíli nad knihou a vychutnej sladké víno, tekoucí z opojných slov. Ochutnej koření mého příběhu a přines svému vlhkému rozumu labyrinty bez konce. Možná pak pochopíš; možná urveš se ze řetězu a staneš se vlkem. Možná víš, že jsi otrokem světa, jehož velebíš, avšak bál ses dosud činu. Nahlédni do svitků dávno minulých, které tajemnem prodchnuty často bývají a jasnou září osvětlují pravdu.

„Věnováno památce Kvelsdulfa Ketilssona, vymyšlené postavě, jako náhradě za ty, jejichž jména byla zapomenuta.“

ÚVOD:

Psal se rok 872. Stalo se to na zimní slunovrat, kdy noc vládla nade dnem a luna byla v úplňku. Nad hlavami obyvatel malé vesničky Stornoway¹, ležící na Hebridských ostrovech, se zažehlo nebe v celé své posvátné šíři od obzoru anglo-irského moře až po severní ledy. Mocné ohnivé jazyky se bičovaly a probouzely davy lidí, jejichž krky se nyní bojácně natahovaly zpoza doškových střeš a sledovaly nebeský teátr. Temnou hladinu noční oblohy rozvlnily světélkující pařáty Aurory borealis, polární záře. Toho dne se narodil prosté tmavovlasé keltské ženě Róse plavovlasý syn. V jeho očích se odrazila divokost pekla na nebi. Jeden velmi rozbouřený zážeh se odpoutal od všech ostatních a prudkým problesknutím se snesl na zem. Vypálil nově narozenému chlapci na okraj modrých očí černé kruhové tetování. Rós věřila, že jejího syna takto poznamenali bohové. Nikdo tehdy nenalezl význam onoho skvostu v divokých očích dítěte bez otce. Matka Rós jej pojmenovala Kvelsdulf, podle noci, která předcházela jeho narození. Nebylo to keltské jméno. Zanesli jej na Hebridy Vikingové společně s Futharkem, runovou abecedou, přibližně před pěti jary. Kveld znamenal soumrak a Ulf vlka. Vlk soumraku, samotář, tohle jméno jej mělo provázet celým životem.

„Nepatřím do tohoto kraje. Žiji zde, to ano a možná zde také zemřu, avšak přese všechna ta léta přežívání ze dne na den v místních hvozdech pociťuji hlubokou beznaděj, protože vím, že to není můj domov. Křoviny, neprostupný porost bujaré zeleně, shluky překrásných stromů s kmeny širšími, než ty největší Vikinské lodě. To vše je v mých očích jako poušť plná neživého písku. Já zkrátka nejsem dítě tohoto lesa! Narodil jsem se pradáleko- v zemi za velikým mořem; v zemi statných Norů, nebojácných Geatů a srdceryvných Anglosasů; v zemi válečníků s bílou kůží... a tam se taky vrátím.“

¹¹ Dnes je Stornoway hlavním městem Hebridského souostroví

KAPITOLA I. KONEC NADĚJÍM:

A je mrtev! Narodil se sice jako Ketill Bjornsson- slaboch, nad kterým i ctěná vědma zlomila hůl-, ale žil a zemřel jako Ketill Flatnefr, hrdý bojovník a schopný vojevůdce, statný muž a věrný přítel. Budiž mu smrt vykoupením v těchto krutých časech. Zemřel v boji, jako svobodný člověk. Jeho duše se teď už raduje z pohostinství Valhaly, dvorany samotného Ódina, našeho milovaného boha. Zemřel, abych já moh žít. Obětoval se, aby pomoh přežít nám ostatním, co jsme tam byli. Podíval se smrti do očí a tehdy se již beze strachu otočil na mne a pronesl: *Bud' zdrav, bratře!*"

Řečník odložil stranou pergamen a významně se zadíval do dále. Poslední slova už mu zamrzávala v puse. Jmenoval se Hirnag, hromotný muž, který válčil po Ketillově boku v nesčetných bitvách, jemuž lehce prošedlý vous a vlasy splývaly do půli pasu. Jeho propadlé tváře zdobily jizvy zanechané tlapou medvěda z polární pustiny. Hirnag jej v mládí skolil holýma rukama. I kdyby to nebyla pravda, Hirnag hrdě nosil na zádech dávno staženou medvědí kůži. Jeho proslovu naslouchala celá vesnice. Zvláště Rós, prostá tmavovláška, která žila sama se svým synem, teď srdceryvně plakala.

Kvelsdulf stál po boku své matky a mlčenlivě hleděl na tělo, které nesli čtyři muži na železném štítu. Ketill kromě několika krvavých šrámů vypadal, jakoby jen spal. Jediné, co všechny utvrzovalo ve skutečnosti, že už se nikdy neprobudí, bylo kopí, které mu vyčnívalo z hrudi. Hirnag, který svou postavou vyčníval v čele průvodu, otevřel ústa, aby mohl pokračovat ve své řeči, ale jeho slova jakoby odnesl vítr. Vyrašily mu slzy, jež po chvíli začaly stékat přes maličké nerovnosti jeho obličeje a zakončovaly svou krátkou pouť na zaprášené cestě, vedoucí dále do vnitrozemí. Otřel si obličej rukávem a křepčivým hlasem se zmohl na pár slov:

„Tenhle chlapec, Kvelsdulf, syn Rósy,...“ Při tom ukázal doprostřed davu. „... je Ketillův syn. Náš jarl mi prozradil toto malé tajemství před tím, než ho zabili.“ Obec utichla.

Kvelsdulf se ulekl. *Proč se na mě všichni dívají? Co po mně chtějí?* Pomyslel si a přikrčil se k matce.

Hirnag pokračoval: „Od dnešního dne je Kvelsdulf jako můj vlastní syn. Budu jej živit a ochraňovat; budu jej opatrovat a naučím jej všemu, co umím. Tak by si to Ketill přál.“

Rós smutně odvrátila své uplakané oči jak od zraků lidí, tak od svého zabitého muže. V okolo stojících, se mísily rozporuplné pocity. Někteří truchlili pro ztrátu dobrého přítele, jiní se obávali budoucnosti bez milovaného vládce. Zbývající lidé byli zaskočeni nenadálým odhalením. Maličký Ketillův synek, v té době ani ne pětiletý, nechápavě třímaje matčinu ruku neplakal, jen strnule hleděl na mrtvolu vojáka před sebou. Líbilo se mu, s jakými poctami je muž nesen, avšak již podvědomě cítil, že něco není v pořádku. Byl to takový nepříjemný pocit, jako když škrábe spolknutá suchá skýva chleba na zadní stěnu žaludku. Poněkud pevněji sevřel své chladné prsty okolo matčiny ruky.

Když vojáci položili štít na zem, Hirnag popošel ke Kvelsdulfovi. Poklekl a pošeptal mu:

„Kvelsdulfe, synu Ketillův, ten muž, který tady leží, byl tvůj otec. Asi ještě moc nevíš, o čem tu mluvím, ale zapamatuj si, že se bil statečně a zemřel za dobrou věc. Zemřel za své

přátele. Bez něj už by teď červi ohlodávali v zemi moje kosti. Ted' jsi můj... syn...,“ naprázdno polkl sliny, „a já se o tebe postarám.“

Kvelsdulf se velkého zarostlého muže bál. Schoval se za matku, když k němu Hirnag mluvil. Přítomní lidé se rozešli. Muži běželi na svah nanosit pěkné kameny a vykopat dostatečně hluboký hrob, aby do něj mohli Ketilla uložit i se všemi jeho osobními věcmi, zatímco ženy se dohadovaly, jaké pohřební roucho by Ketillovi nejvíce vyhovovalo. To pak samozřejmě počaly ručně vyšívat z velice kvalitní ovčí vlny. Ovce poblíž Stornoway předcházela jejich pověst, neboť jejich srst byla současně tuhá i hebká na omak. Hirnag už více nedovolil slzám, aby opouštěly samovolně jeho příkrý vojenský, přesto smutný pohled. Objal Rós a utěšoval její choulostivou povahu.

„Chápu, jak to musí být pro tebe a syna těžké...“

Rós se zalykala nárazovým příbojem beznaděje. Každou chvíli vzdychla a pak začal pláč nanovo: „Tohle tajnůstkářství mělo skončit. Ketill slíbil, že si mě vezme, jen co se vrátí z té proklaté bitvy. A teď tu leží... bez života.“

Kvelsdulf zpozoroval, že se lidé rozprchli po vesnici jako hejno divokých kachen. Znova jej zaujal muž na štítu. Opustil bezpečí své rodiny a vplížil se mezi tři muže, hlídající Ketillovo tělo. Štít byl položen na zemi, tudíž si jej moh prohlédnout z blízka.

„Já ho znám!“

Vykřikl. Vojáci nadskočili a vytasili saxy², neboť netušili, odkud zvuk pochází. Když zjistili, že je vyděsilo jen malé dítě, zahanbeně se na sebe podívali, narovnali své pocuchané nervy a opět klidně postávali. Nechali malého Kelta, aby si prohlédl svého otce. Rós domlouvala Hirnagovi:

„Proč jste jen museli plout na ten prokletý Geirangerfjord? Proč? Já nechápu to vaše neustálé válčení. Jste více času s muži nepříteli, než s vlastními ženami. Kdo Ketilla donutil!? On už přece chtěl boje ukončit.“

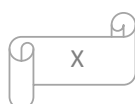
Hirnag svěsil hlavu do nepřírozené pozice. „Ketill nás vedl, jako vždy. Nemám, co bych dodal. Může za to zrada. Navedli nás do pasti; pochop, nebýt Ketilla, zařvali bychom tam do jednoho. Jsme mu dlužníky. O tvého syna se postarám... máš mé slovo, jakože mě slyší svatí Ásové...“

Jakmile ze sebe všichni obyvatelé Stornowaye shodili tlak prvotního žalu, sešla se celá vesnice na úpatí kopce, pod nímž měl Ketill naposledy spočinout. A přišli i lidé z jiných vsí, každá obec na Hebridách měla na této události své zástupce, aniž je o to kdokoli žádal, či jim to nařizoval. Zkrátka, všichni Ketilla pro jeho skutky a povahu měli rádi, a všem bylo líto jeho smrti. Ketillův věrný pes Simmluk byl rituálně zabit a uložen vedle mrtvého, aby Ketilla střežil na cestě do podsvětí.

Po ukončení obřadu zasypali jámu hlínou a podle starého vikinského zvyku ji muži obestavěli kameny do tvaru lodi. Ted' mohl mrtvý dobře doplout až do Níflheimu³, skandinávského podsvětí.

² Sax byla krátká sečná zbraň; vypadal jako větší nůž.

³ Germánské národy uznávaly kosmogonii devíti světů, jež byly součástí Stromu světa, jasanu Yggdrassilu. Podsvětí byla dvě: Níflheim a Helheim

„Veselý člověk je drahý svým příbuzným, přesto se každý musí odloučit jeden od druhého, neb bohové svým rozhodnutím svěřili tělo zemi.“

Opakoval svorně s ostatními kněží.

„Hebridané,“ doslovil nakonec Hirnag, „lítost nestačí. Je třeba konat. Jelikož je Kvelsdulf ještě příliš malý, zavazuji se slibem najít zbylé Ketillovy potomky v Norsku a mezi nimi i našeho nového jarla⁴. Vyberu tak schopného muže, že převezme vládu nad celým Skotskem a udrží nordická vojska daleko od našich bažinatých končin.“

Hirnag nebyl rozený vůdce. Zajímala jej jeho zbraň a nepřítel. Válečník vytvořený pro život ve válce a smrt v boji. Věřil, že některý z Ketillových synů by dokázal vládnout snad ještě lépe, než Ketill, což byla sice povznášející, avšak odvážná myšlenka.

„Kvelsdulf, Ketillův syn, a Rós jsou teď hosty mého domu!“

Všichni pochopili, že nad nimi drží ochrannou ruku. Kdo se jen pokusí je hanit, nebo jim ubližovat, má co dočinění s tím největším a nejsilnějším Vikingem široko daleko. Nastala veliká hostina, na oslavu zemřelého. Pilo se, jedlo, zpívalo a plakalo.

Všichni Hebridští obyvatelé po hostině odešli do svých nocovišť, kde ponořeni do temných úzkostlivých myšlenek brzy uvítali mýry spánku, které jim přišly pomoci zapomenout. Rós vyronila snad celý pramen.

„Milovala jsem ho, a teď mi ho vzaly.“

„Kdo matka?“ Zeptal se maličký Kvelsdulf.

„Přece Valkýry⁵, Ulfe. Odesly si tvého otce velice daleko, víš.“

Ach, zemřel sice pro lásku ke mně, ale teď žije pouze s nimi.

„Jak da... leko?“

„Odesli si jeho chrabrého ducha za tajemný obzor, až do veliké dvorany, které všichni říkáme Valhala. Proto zemřel v boji. Vždycky si to tak přál, víš? Tvůj otec věřil Nordickým legendám, které jsem ti už tolikrát vyprávěla,“ vzlykla, „že bys mi mohl teď pro změnu jednu z nich před spaním povědět ty. Jaké máme bohy, Ulfe?“

„Ódin. Thórr. Loki. Fr... fr... Freya...“

„Výborně!“

Zajásala Rós a usmála se na svého syna. Pohládila mu tvář a plynule mu začala splétat vlasy do copánku, jako když se okolo sebe ovinou dva hadi.

„Je čas jít spát.“

Řekla nakonec. Jako ukolébavku mu broukala překrásnou píseň o vykoupení prokleté duše.

⁴ Jarl nebo později v Británii užívaný earl byl šlechtický titul výsadního postavení. Jarlem se stávali výhradně družiníci samotného krále. Měli určeno spravovat určitý kus země a kdykoli táhl král do bitvy, vyslat svoji armádu na podporu. Za to dostávali obvykle zlato, ochranu a slávu.

⁵ Přízračné bytosti, které pozvedají duše padlých bojovníků na Ásgard, do Valhaly. Vede je Ódin.

„Matko? Proč jsi mi o otci neřekla dříve?“

Rós zavětrila nebezpečné téma rozhovoru:

„Nikdo se to neměl dozvědět, dokud nenastane svatba. Germané se na vztahy dívají skrze prsty, chápeš?“

„Ne.“

Kvelsdulf pozvedl obočí. Chtěl vědět víc, ale matka mu stále mnoho tajila.

„Muž a žena musí být svoji, aby se mohli milovat... a Ketill, tvůj otec, měl manželku v Norsku. Já...“

Slova jí zamrzla v ústech a znova se rozplakala, tak už ji Kvelsdulf dále nechtěl rušit. Dělal, že spí, avšak po celou noc ani oka nezamhouřil. Nemohl usnout, když toho bylo tolik, čemu nerozuměl.

Za úsvitu Hirnag bez rozloučení odešel společně s tuctem věrných mužů na pobřeží, odkud odplul na východ do norského Geirangerfjordu, kde v tajnosti započal pátrání po Ketillových synech. Ne všichni sdíleli pocit ztráty. Hned následující den po pohřbu vystoupili na malém vesnickém sněmu jedinci, chtějící ukojit svou mocechtivost, kteří požadovali urychlené zvolení nového hersira, když je Hirnag nepřítomen. Mnozí z nich se sami prohlásili za vladaře, jenže je nikdo nebral příliš na vědomí a bez financí nebo armády se těžko prosazují vlastní zájmy. Proto se nakonec úřadu místosprávce chopil uznávaný druid Lughe, který zachoval stabilitu oblasti tím, že spojil duchovní i světské otázky do jednoho. Nebyl obávaný, přesto vzbuzoval v Hebridánech respekt. Při loňských oslavách Samajnu⁶ totiž zahnal holýma rukama púltunového divočáka.

Rós se probudila až k poledni. Přichystala kaši z ječmene a ovsu. Hmotu zalila čerstvým mlékem a medem. Jakmile dojedli, pobízela Kvelsdulfa:

„Běž si hrát s ostatními dětmi, Ulfe! Maminka má práci, víš.“

Maličký Kvelsdulf vstal z dřevěného lehátka a podíval se na matku svýma tetovanými očima, poskrvněnými černými znaky. Pomalu ze sebe vysoukal větu:

„Nechci si hrát s dětmi.“

Rós se pousmála: „Pojď ke mně.“

Objala ho a políbila na čelo.

„Kvelsdulfe, ty jsi výjimečný, víš. Porodila jsem tě na velký den. Byl to zimní slunovrat. Bohové tě vybrali k nějakému velkému skutku. Poznamenali tě těmahle očima, víš.“

Kvelsdulf byl od narození trochu samotářský, ale tajně miloval Ceanu, dceru dřevorubce ze sousedního domu. Když teď skrze okno spatřil, že si hraje venku s ostatními dětmi, rychle změnil názor.

⁶ Keltský svátek, pořádaný obvykle na konci měsíce října. Jedná se o posvátný den, kdy se otevírají hranice zásvětí a dávno zemřelým je umožněno kráčet světem živých. Samajn byl později nahrazen komerčním Halloweenem, či u nás Dušičkami.

„Ale zajdeme pak na trhy?“

Matka přikývla, aby Kvelsdulf nic nenamítal a hned odešel ven, neboť už na ni zase začínal přicházet pláč. Jakmile se dveře za Kvelsdulfem zavřely, Rós uronila nejednu slzu.

„Co s námi teď bude...“

„Ahoj Ceano...“

Vykoktal ze sebe maličký Kvelsdulf když dorazil k dívce. Ceano byla asi o tři roky starší než on.

„Kvelsdulf? Snad si s námi nejdeš hrát!?“

„Ano! Vlastně ne... Chci ti jen něco... říct.“

Styděl se dál mluvit před ostatními dětmi. Mnoho z nich už překročilo věkovou hranici sedmi let, takže už se mohli učit bojovat. Kdosi zakřičel:

„To je ten bastardr našeho jarla...“

Někdo jiný zase: „Nebav se s ním, Ceano, je to ubožák.“

Ceano se neochotně otočila na Kvelsdulfa:

„Tak povídej!“

„Pojďme... pryč od nich, prosím.“ Zabreptal stydlivě chlapec.

„Ale proč? Co po mě chceš?“

Kvelsdulf už to nevydržel. Jeho tetované oči se vpily do velkých zelených studánek, které krášlily něžný Ceanin obličej.

„Ceano, já tě mám rád. Líbíš se mi.“

Dav okolo se upřímně rozesmál. Nejvíce se však smála Ceano.

„Ale ty si ještě malý a já tě nechci. Jsi ošklivý, máš v očích černé věci.“

Šel zpátky domů, kopnul do kamínku, zklamán. Bylo toho na něj v poslední době příliš mnoho. Zaskočen projevy svých vrstevníků se plahočil prašnou cestou, vedoucí skrze vesnici Stornoway. Z křoví se vyplazila zmije. Zastavil se. Pozorně sledoval její pohyby. Matka mu říkala, že hadi nikdy nezaútočí, dokud nejsou v krajní situaci. Nechtěl zmiji zahnat do kouta. Ona se na něj však také dlouze a strnule koukala. Čekala, co se bude dít, připravena vypustit jeho duši. Nakonec pochopila, že jí nebezpečí od mládeže člověka nehrozí a zmizela v křoví na druhé straně cesty.

Matka seděla u stolu a plakala.

„Proč zase pláčeš, matko?“

Rós přitiskla pevně víčka k sobě a vzdychla.

„To nic, Ulfe, běž si zase hrát s dětmi!“

„Já už nechci.“ Zamračil se Kvelsdulf.

„Ceana mě nechce. Řekla, že jsem ošklivý. Nelíbí se jí mé oči.“

„To je ta dívka, na kterou si myslíš? Pojd’!“ Objala ho. „Nic si z toho nedělej. Lidé říkají mnoho věcí, které nemyslí vážně, víš?“

„Co je s mýma očima, matko?“

„Víš, ona se tvých očí bojí. Je v nich něco tajemného.“ Rós si otřela obličej rukávem. „Zapomeň na ni, jednou najdeš dívku, která k tobě patří, a pak budeš určitě vědět, že je to ta pravá.“

KAPITOLA II. ŽIVOT MÁ PŘEDNOST

Říkali si bratrstvo Snekk, podle hlavy hada, uhrančivě zírajícího z jejich znaku. Vzešli z družiny Nordických huskarlů. Byli to lidé, které smrt Ketilla neranila. Chtěli moc a to za jakýchkoli okolností. Rós se s nimi poprvé setkala, když dalšího dne vyrazila s Kvelsdulfem na trhy. Pokřikovali na ni nadávky a uráželi ji, protože spáchala zločin cizoložství se zadaným mužem a porodila nemanželské dítě.

Rós si jich nevšímala, přesto si zlá slova našla cestu k jejímu srdci a hluboce ji ranila. Dala se do pláče. Kvelsdulfa mezitím zaujal jednoruký stařec Uffe, který uprostřed trhů vysedával na dřevěném špalku a vyprávěl příběh Ketillova života. Všichni zbožňovali Uffeho příběhy, protože svým dunivým hlasem jakoby oživoval postavy přímo před očima. Stařec si odkašlal a pravil:

„Ketill se narodil v Rammsdahlu, dítě. Pamatuji se, jak jeho otec Björn Veliký tehdy choval medvědy, hahaha. Rammsdahl oplýval svým vlastním kouzlem, ach v té době bylo všechno jinak. Björn Veliký byl samozřejmě jarl, družiník samotného krále. Jeho první syn měl jistou moc a slávu na cestě před sebou. Jak se to jen jmenoval...”

Starý Uffe se zamračil.

„Oleif! Ano Oleif byl Ketillův bratr. Po Björnově smrti se stal jarlem z Rammsdahlu. Ketill jako druhorozený uctivě vážil své hodnosti hersira. Vycvičil silnou družinu huskarlů, kteří by za něj položili život. Za svého krále Haralda Rozcuchaného vybojoval spousty bitev. Věrnost, dítě, jedna z vlastností, které si Ketill cenil nade všechno, z něj nakonec udělala jarla. Král Harald důvěřoval tomuto hersirovi více než komukoli jinému. Ketill jej nikdy neklamal. Byl jsem zrovna u toho, když král Harald slavnostně předával Ketillovi Björnssonovi post jarla a značné statky ve Vestfoldu. Opravdu se nestávalo často, že by se obyčejný hersir stal jarlem během pěti let služby. Oleif pak zemřel v krvavé bitvě s Franky. Jarl Ketill z Rammsdahlu a Vestfoldu se tak stal jedním z nejvlivnějších lidí v Norsku. Já byl jeho válečníkem, jeho huskarlem. V té době jsem ještě měl sílu na pozvednutí meče.”

Stařec se rozesmál.

„Král Harald Rozcuchaný měl v plánu dobýt celé Norsko, dítě. Zabil tolik lidí, ach včetně bohatých a vlivných, že mu krev stoupla do hlavy. Pálil statky, které dobyl. Vyháněl muže, ženy i děti z jejich domovů. Utíkali na západ, do Skotska. Nebyli hloupí, spojili síly a postavili se králi na odpor. Dohromady vlastnili více lodí, než mělo v té době Norské království. Harald měl strach. Vsadil všechny síly na jediného koně. Vyslal Ketilla z Rammsdahlu a Vestfoldu s celou svojí armádou, aby odrazil blížící se hrozbu. Vypluli jsme tedy směrem na Hebridy. Tato válka trvala léta, avšak nakonec se nám podařilo získat strategickou výhodu v boji. Většina Skotských drakkarů byla potopena a vojáci, kteří se postavili na odpor vyhlazeni. Většího válečného ducha, než jakého měl Ketill Björnsson jsem nikdy více nepotkal. Dobyli jsme Hebridy, Shetlandy, Isle of Mann a polovinu celého Skotska, dítě. Při jednom z posledních vzdorů rebelující armády Ketillovi surově přerazili nos. Od té doby si nechal říkat Flatnefr⁷, jako připomínka toho, že musí být neustále obezřetný. V té době byl Ketill Flatnefr čistokrevný Viking. Zabiják, plenitel, který nebral ohledy na druhé, pouze přesně vykonával královy rozkazy. Na Hebridách však prodělal mocnou změnu. Nikdo dosud neví, z jakého důvodu se zřekl veškeré důvěry, veškeré loajality i přátelství s norským králem, kterých si do

⁷ Plochý nos

té doby cenil nejvíce. Nechal si při sobě polovinu armády. Zbytek poslal ke králi Haraldovi se zprávou, že již nadále nehodlá sloužit Norsku, že našel nový domov. Nepředal králi jediného zlata z majetků Skotských rebelů ani Keltského lidu a zařekl se, že nebude odvádět žádnou daň. Sám nerozumím, co ho vedlo k tomu, aby šel proti všem svým přesvědčením. Možná s tím souvisí jedna má vzpomínka. Když Ketill triumfálně vešel v keltské posvátné místo Callanish⁸, na severu Hebridských ostrovů, aby pokořil druidskou víru, viděl jsem, jak se jeho tvář změnila. Podle prastaré legendy Callanish obývá po staletí půvabná lesní čarodějnice. Někteří tvrdí, že mu pobláznila mysl, až zapomněl na svůj domov i rodinu. Ale Hirnag byl ke Ketillovi nejbližší a tuhle legendu vždy zamítal. Jiní tvrdí, že jakmile Ketill spatřil odhodlání v srdcích Skotského lidu a uvědomil si nespravedlnost ze strany krále Haralda Rozcuchaného, neunesl ve svém svědomí tu tíhu a postavil se tyranovi. Vždycky s radostí zastával, že každý má právo na nový začátek.“

Rós už na Kvelsdulfa volala, aby šel domů, že už nakoupila vše, co potřebovala. Kvelsdulf chtěl ale slyšet celý příběh, proto do starce trochu drcnul, jestli by nemohl uspišit své vyprávění.

„Ketill se nikdy nestal králem Skotské země. Zavedl malý thing, sněm, na kterém mají všichni stejný hlas. Staral se o nás vždy jako náš otec.“

Starý Uffe dovolil jedné slze, aby opustila jeho oko.

„Dokud žil, měl jsem naději, že tuhle strašnou válku s Norskem vyhrajdeme, že se osamostatníme. Armáda Vikingů připluje, to jsem si jistý. Jenom se bojím, že Hirnag nebude schopný vzdorovat jejich hněvu, jako to uměl Ketill. Dítka, víte proč je teď správcem Hebrid Hirnag?“

Kvelsdulf se styděl cokoli říct. Jednoruký Uffe se pousmál a pravil:

„Hirnag je zasloužilý hersir⁹. Není silnějšího muže v této zemi. Má sice zatvrzelé, ale dobré srdce. Býval nejlepším přítelem...“

Otočil se na Kvelsdulfa a povytáhl obočí.

„...tvého otce! Hirnag je Viking, zná dobře svého nepřítele.“

„Kvele, jdeme domů!“ Rozhodla Rós a odtáhla vzpurného mladíka z dosahu Uffeho slov.

Místosprávcem Hebrid se stal druid Lughe, neboť jej takto ustanovil malý thing, sněm nejvyšších zástupců Skotských ostrovů. Rós se za ním vydala pro pomoc.

„Lughe, na trzích jsem potkala zástupce nějakého bratrstva...“

⁸ Menhiry uspořádané do kruhu, staviteli byli zřejmě Keltové

⁹ Hodnost nižšího šlechtice. Snorri Snorrsson o nich napsal: „Další místo zaujímají v básnických opisech muži zvaní hersové. Ty lze nazývat stejně jako krále a jarly, tj. lamači zlata, dárci bohatství, korouhčím a vůdci lidu. Hersi se též nazývá velitelem vojska nebo bitvy, neboť každý národní král vládoucí více zemím ustanovuje v zemích vzdálených poplatné krále a jarly a hersiry svými spoluvládci, aby tam soudili podle zemských zákonů a bránili zemi před útoky nepřítele, a jejich rozsudky a tresty mají stejnou platnost jako jeho.“ Hersi obvykle bojoval na nohou.

„Bratrstvo Snekka!“ Sykl druid. „Už jsem měl tu čest. Vkráčeli si bezostyšně na můj dvůr a snažili se hanit tvé jméno. Chtějí moc nad Hebridami. Kéž se Hirnag brzo vrátí, jinak je s touto zemí konec. Co to bylo za nápad odplout do Norska, když je ho nejvíce zapotřebí tady?!“

Róse pokleslo obočí.

„Lughe, víš, že oceňuju upřímnost. Budeme mít s Kvelsdulfem potíže?“

Lughe uhnul pohledem a hledal ta správná slova.

„Rós, vždycky jsem si tě vážil. Jestli si sama sebe vážíš taky, utečeš co možná nejrychleji daleko na západ a Kvelsdulfa vezmeš s sebou. Hirnag tu teď není, aby vás ochránil. Bratrstvo Snekka podle mého názoru plánuje krvavou vzpouru. Budu se snažit, co mi síly stačí, ale nejlepší léta už mám jak je vidno za sebou. Dej na má slova, uteč na Island. Je to šance na nový začátek.“

„Chápu...“

Vyrazili na moře za temné noci. Rós za sebou nezanechala jen opuštěný dům. Zanechala za sebou i zemi, ve které vyrůstala, zemi, která krmila její dítě... svůj domov. Lughe jim přistavil ke břehu malou bárku a svěřil je do péče Valthjofovi ze Sarpsborgu, věrnému příteli Hirnaga. Voda byla studená, ale pohodlí museli Kvelsdulf s Rósou nyní oželeť. Důležité bylo zachránit Kvelsdulfův život. Pozdě k ránu dalšího dne zakotvili na Skotské pevnině. Valthjof se s utečenci rozloučil a vydal se zpátky na Hebridy.

„Ulfe, probud' se!“

„Kde to jsme?“

„Víš, říkala jsem si, jestli bys nechtěl poznat Skotsko. Domluvila jsem se s několika lidmi, kteří se nám postarají o dobytek a dům, zatímco budeme cestovat.“

„To je Skotsko?“

Ukázal na krajinu před sebou. Matka se pousmál a pravila:

„Ano Ulfe. Vydáme se ho prozkoumat? Bude to zábava.“

Kvelsdulf přikývl. Netrvalo dlouho, než narazili na opuštěnou kupeckou cestu, vedoucí přes mnohé vísky až do hradu Dunedinu¹⁰, kterému všichni říkali Edwinův hrad. Tam Rós začne hledat pomoc. Strávili několik krušných nocí pod širým nebem. Za tu dobu nepotkali jediného člověka. To se však mělo zakrátko změnit. Při průchodu Skotskou pevninou natrefili na starce, doprovázeného asi pětiletou dívkou. Stařec se velmi zajímal o Rósina syna. Cosi v jeho tváři se změnilo, když Kvelsdulfa spatřil. Uviděl jeho divoké oči s kruhy na duhovce černými jako kalená ocel, což jej přesvědčilo, že našel, co hledal.

„Jmenuji se Rós, druide. Jaké je tvé jméno?“ Stařec povytáhl obočí a dříve, než odpověděl, se zeptal:

¹⁰ Edinburgh

„Jak jsi poznala, že jsem druid?“

„Jsem Keltská žena. Poznám nositele Keltské víry a moudrosti. A u pasu máš přivázané jmelí.“

„Posvátné býlí, jen co je pravda!“ Podotkl. „Jmenuji se Ramjörn.“

Rós se zašklebila. To jméno již kdysi slyšela. Něco jí říkalo, že se má otočit a okamžitě utéct pryč. Nemohla si vzpomenout, odkud Ramjörna zná.

„Starče, jdeme touto cestou správně do Dunedinu?“

„Řekl bych, že ano. Ten chlapec se jmenuje Kvelsdulf, je to tak?“

Rós podezřívavě přimhouřila oči.

„Kdo ti to pověděl?“

„Zprávy se šíří rychle. Každý znal Ketilla Flatnefra. Kam putujete?“

Rós se nechala slyšet, že by se chtěla dostat na Island.

„Vím, před čím prcháte... druid Lughe se zmínil o bratrstvu Snekk... mohu vám pomoci. Pro začátek vám mohu nabídnout společnost.“ Rós povytáhla obočí.

„Zavedeš nás tedy do Dunedinu?“

„Pokud chceš odplout i se synem na Island, doporučuji Edinburgh nenavštěvovat. Potulují se tam pochybné živly.“

Putovali společně do nejbližší vesnice. Ramjörn využil svých známých a sehnal uprchlíkům dostatek jídla, vlídný nocleh i bezplatné nalodění na knarr směřující k Islandu. Rós uspala Kvelsdulfa a k večeru se zastavila u Ramjörna.

„Děkuji ti, druide. Podcenila jsem tvou přímou službu svému lidu. Nevěděla jsem, zda ti mohu důvěřovat.“

„Rós z Callanishe, jaká čest!“

Poznamenal kousavě stařec. V ženě by se v té chvíli krve nedořezal.

„Kdo ti to řekl? Co jsi zač?“

„Jak jsem řekl, mé jméno je Ramjörn, mnozí mi říkají Gamell Grönn Hundur, Starý Zelený Pes.“

„Slyším, že toho víš více, než bych očekávala.“

„Nemusíš se bát, neprozradím tvé malé tajemství...“

„Proč nám pomáháš.“

„My Druidi víme, koho máme chránit před zlobou lidí, kteří nemají v Británii co dělat. Vikingové z bratrstva Snekk chtějí Kvelsdulfovu smrt. Sama jej neochrániš, dobře to víš...“

Nastalo ráno. Do vesnice vstoupili cizinci. Ramjörn, který měl stařecky řečeno špatné spaní, si jich povšiml už za úsvitu. Rós za ním přiběhla.

„To jsou ti vrazi. Ale jak se sem dostali? Musíme okamžitě opustit vesnici!“

Ramjörn se zamračil.

„Neboj se, lidé ve vesnici jsou mi něco dlužni, neřeknou, že jste tu ubytováni.“

Jen to dořekl, jedna stařena ukázala směrem k noclehárně, kde oba u okna stáli. Členové bratrstva se rozeběhli k domu, přičemž již v pohybu vytasili své zbraně. Rós zavřeštěla. Utíkala za Kvelsdulfem. Druid vytáhl svou dřevěnou hůl, která jej doprovázela po mnoho let, a výhruzně se postavil útočníkům na odpor.

„Starče, přece si nemyslíš, že se našim pažím můžeš rovnat.“

„Vy blázni, prchněte před Keltským druidem, sic budete prokleti.“

Vikingové zaútočili na Ramjörna, ale nestačili se divit. Dřevěná hůl vyletěla přesným směrem ze starcovy ruky a rozbila jednomu muži čelist. Jeho sekera pak plynule spadla do rukou druida. Několika přesnými údery vyřídil dalšího muže. Ze dveří noclehárny zatím vyběhla Rós i s Kvelsdulfem a utíkala pryč. Útočníci se zastavili.

„Pronásledujte tu ženu!“

Zástupci bratrstva Sneka se rozdělili. Ramjörn si povšiml, že Kvelsdulf zakopl. S hrdelním řevem podnítl veškerou svou sílu a rychlost. Víra jej posilovala. Doběhl na místo akorát včas, aby jednomu Vikingovi zabránil vykonat Kvelsdulfovou popravu. Rós se na Ramjörna vděčně zadívala.

„Rós, musíme se rozdělit. Postarám se o chlapce, se mnou bude v bezpečí. Ty se postarej o ni.“

Poslal dívku, která jej doprovázela, za Rós.

„Tihle hadi nepřestanou, dokud vás nedostanou. Kvelsdulf ale musí přežít. Narodil se na zimní slunovrat roku 872, je to tak? Pamatuješ si na tu noc? Provázelo ji zvláštní kouzlo... je předurčen k velkým věcem. Sejdeme se na lodi na Island.“

Musel přestat mluvit, protože se k němu přihnuli útočníci. Rós připustila, že Ramjörn má pravdu. Popadla dívku za ruku a utíkala pryč. Ramjörn kryl Kvelsdulfa vlastním tělem. Očividně neměl problém zacházet s vikinskými zbraněmi. Pobil všechny nepřátele do jednoho.

„Já taky nebyl vždycky druid holomku!“

Křičel za posledním útočníkem, který nyní utíkal z vesnice.

„Kvele, matka tě dala do mé péče, neboť jedině já tě dovedu ochránit před zlým světem. Budeš u mě na učení. Pojď, ukryji tě na lepším místě, než je toto.“

Vydali se k blízkému lesu.

Rós čekala na břehu již několik hodin před vyplutím lodi. Důvěřovala Ramjörnovi, přesto se obávala, že se jim třeba něco stalo. Už včera si uvědomila, jak lehkomyšlně nechala svého jediného syna u neznámého druida. *Kde jsou? Už se tu měl s Kvelem dávno dostavit...* Pomyslela si. Jímala ji úzkost. Uplynula nějaká doba. Loď na Island se chystala vyplout. Rós měla poslední možnost nastoupit. V okamžiku se Ramjörn skutečně objevil. Nikoho s sebou však nevedl. Tvář měl unavenou a smutnou.

„Rós, je mi to líto... Kvelsdulf nápor útočníků nepřežil... zástupci bratrstva Snekkja jsou mi v patách, stěží jsem se nepozorovaně dostal až sem.“

Rós stála jako přimražená. Nevěřila jeho slovům. Neměla síly ani na výkřik ani na zoufalství. Nic nebylo dražšího, než její dítě. Jak mohl zemřít? Ramjörn se ji chystal obejmout a utěšit, avšak vzápětí za ním z davu skutečně vyběhli další vrazi, což podpořilo jeho řeč.

„U všech rusalek, zachraň aspoň sebe a to děvče! Musíš plout na Island. Já se ještě nějaký čas zdržím a posléze vás vyhledám. Popluji hned další lodí.“

Rós se spustily slzy, jako hrachy. Ramjörn se naposledy rozloučil s dívkou a obě popostrčil na palubu. Pak uplatil kapitána, aby loď okamžitě opustila břeh. Připravil se k boji. Vytrvale sekal jako za mladých let. Utrpěl několik lehkých zranění, ale nakonec další vlnu pomstychtivých členů bratrstva Snekkja odrazil. Za Rós ještě zavolal:

„Dej pozor na tu dívku! Je to tvá budoucnost! Jmenuje se Muireall! Znáám dobře onu starobyrou legendu... Callanish...“

Rós pohlédla nevěřícně na dívku vedle sebe a drásavě řvala žalostí. Otočila se ke břehu, ale Ramjörn už tam nestál. Loď plula na západ a nebylo ani pomyšlení na návrat.

